

FOUNDATION FOR E-BUSINESS AND TRADE PROCEDURES

*Årsberetning
NorStella
2010*

15. februar 2011

Styrets beretning

NorStellas visjon er som tidligere at næringsliv og offentlig sektor skal få en større verdiskapning ved hjelp av elektronisk samhandling og harmoniserte forretningsprosesser. NorStella skal ha et helhetlig perspektiv ved at vi både fokuserer nasjonalt og på tvers av landegrensene. Som et ledd i dette arbeider NorStella også for internasjonal handelsforenkling

Målet er at flest mulige private og offentlige virksomheter skal kunne samhandle elektronisk i et sømløst, sikkert teknologisk miljø. Alle aktivitetene i NorStella skal bidra til å realisere dette målet.

NorStellas strategi i 2010 har vært å fokusere sterkere på å etablere og delta i konkrete nasjonale og internasjonale prosjekter hvor elektronisk samhandling er i fokus. Gjennom en slik strategi skal vi gi mer konkrete og synlige bidrag til våre medlemmer. Formålet er å vise hvordan åpne, internasjonale standarder til elektronisk samhandling kan brukes i praksis og med høy verdi for deltagerne.

Dette har gitt seg positivt utslag for våre aktiviteter i 2010:

- NorStella fikk et prosjekt finansiert av Norges Forskningsråd (NFR) gjennom MAROFF-programmet. Prosjektet kalles **FINT** – Forretningsmodell for **IN**termodal **T**ransport – og har som hovedmål å forsterke norske havners konkurransedyktighet som logistikk-knuttepunkt. Prosjektet er et ledd i Nasjonal Transportplans mål om å få mer av varetransporten over fra vei til sjø og bane.
- På slutten av året ble det også klart at NorStella er invitert inn som prosjektdeltager i Semicolon-prosjektet (**Semicolon II**) om elektronisk samhandling mellom etater innen offentlig sektor, og mellom offentlig sektor og næringslivet. Prosjektet er tverrfaglig og skal belyse utfordringen av teknisk, organisatorisk, juridisk og semantisk karakter for elektronisk samhandling mellom offentlige etater.
- NorStella har i 2010 deltatt aktivt i arbeidet med å tilrettelegge for implementering av den nye standarden for efaktura til offentlig sektor. Vi har ved flere anledninger pekt på svakheter i det opplegget som DIFI opprinnelig foreslo, noe som har ført til endringer. Vi har fortsatt vårt arbeid gjennom markedsgruppen e2b Forum og Nettverket for ikke-finansielle meldingsformidlere (b2bConnect). I tillegg har vi etablert i samarbeid med DIFI om et nytt ERP-Forum (forum for IKT-leverandører).
- Vi har også i år fått oppdrag fra TAD (Toll- og avgiftsdirektoratet) om å oppdatere Meldingshåndbøker for Transittmeldinger. Disse oppdragene er gjennomført i samarbeid med EdiSys.
- Vi har gjennomført de fleste av de kursprogram som vi hadde planlagt i 2010. Kursmarkedet er imidlertid fremdeles noe tregt.
- Det er gjennomført en rekke rådgivningsoppdrag for eksport- og importbedrifter om rammebetingelser for internasjonal handel
- Vi har hatt regelmessige møter i de fleste fagutvalg.

NorStella har fortsatt sitt internasjonale engasjement gjennom FN-organet UN/CEFACT hvor adm. dir. Arild Haraldsen er vice chair i Bureau. UN/CEFACT gjennomgår nå en omfattende reorganisering med sikte på å bli en mer effektiv og markedsorientert standardiseringsorganisasjon. Vi er videre engasjert i både den europeiske standardisering CEN/ISSS (efaktura-arbeidet) og ICC – International Chamber of Commerce (internasjonal handelsforenkling).

NorStella har fått 9 nye bedriftsmedlemmer i 2010, mens 9 medlemmer har meldt seg ut.. Aktivitetene og regnskapet for 2010 er i hovedsak i samsvar med de aktivitets- og budsjettmessige målsetningene en har hatt for inneværende år.

Stiftelsen har et økonomisk resultat for 2010 på kr 327 781 før finansinntekter. Tilsvarende tall fra 2009 var et underskudd på kr. 358 142, før finansielle utgifter.

Det vises for øvrig til revidert regnskap som vedlagt i årsrapporten og hvor balansen pr. 31.12. 2010 viser en samlet egenkapital på kr. 4 015 781,-. Tilsvarende tall fra 2009 var kr. 3 563 422,-.

Tilleggsopplysninger med henvisning til regnskapslovens krav:

- Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2010 er satt opp under denne forutsetning.
- Stiftelsens drift medfører ingen negative påvirkninger på det ytre miljø.
- NorStella arbeider aktivt for å oppnå likestilling i sine utvalg, råd og styre.

Vedlagt følger

1. Revidert regnskap for 2010
2. Balanse pr. 31.12.2010.

Styret

Terje Grimstad Paul Chaffey Annlaug Haugvik Line Richardsen

Trine Tveter Grethe Larsen Søløy Johs. Utne

Administrasjonens beretning

1. VISJON OG MÅL

NorStella skal være det ledende kompetansemiljøet i Norge på elektronisk samhandling basert på åpne, internasjonale standarder og harmoniserte forretningsprosedyrer.

Vi skal bidra til at næringsliv og offentlig sektor får en større verdiskapning ved hjelp av elektronisk samhandling. NorStella skal ha et helhetlig perspektiv på elektronisk samhandling ved at vi både fokuserer nasjonalt og på tvers av landegrensene.

Målet er at flest mulige private og offentlige virksomheter skal kunne samhandle elektronisk i et sømløst, sikkert teknologisk miljø.

2. Strategi for 2010

Den politiske ledelse i Fornyingsdepartementet (FAD) besluttet i 2008 å redusere tilskuddet til NorStella fra budsjettåret 2009 med sikte på helt bortfall av tilskuddet i 2011.

Som følge av disse endrede rammebetingelser har NorStella valgt å kompensere dette bortfallet av inntekter med eksternt finansierte prosjekter. Fokus for NorStella fremover er derfor – i samarbeid med andre – å søke om og å gjennomføre eksternt finansierte prosjekter hvor elektroniske standarder og harmoniserte forretningsprosesser inngår som en vesentlig komponent i prosjektene.

Verdien av slike prosjekter er at det gir en stabil inntektsstrøm over den perioden som prosjektet varer (2 – 3 år), det engasjerer flere av våre medlemmer i direkte konkrete prosjekter, og det gir våre medlemmer og oss en vesentlig kompetanseutvikling.

Denne endringen i strategi er også basert på ønsket om å gi mer konkrete bidrag til våre medlemmer spesielt. Formålet med den endrede strategien er å vise hvordan åpne, internasjonale standarder til elektronisk samhandling kan brukes i praksis og med høy verdi for deltagerne.

Dette er samtidig en videreføring og konkretisering av den strategien som ble lagt i 2003 og som skal posisjonere NorStella som det ledende kompetansesenter for elektronisk samhandling mellom bedrifter og etater basert på åpne, teknologiske standarder og harmoniserte forretningsprosesser. Fokusområdet er således både samhandling mellom bedrifter og offentlige etater ("e-business"), og internasjonal handelsforenkling ("trade facilitation").

Virkemidlene for å oppnå disse resultatene er

- Prosjektrelaterte aktiviteter og direkte rådgivning til den enkelte medlemsbedrift
- Kunnskapsformidling gjennom kurs/seminar og åpne frokostmøter
- Nettverks- og utvalgsarbeid
- Nasjonal og internasjonal deltagelse i standardiseringsorganisasjoner for å oppnå direkte påvirkning på utviklingen

3. Nye Prosjekter

NorStella fikk ved inngangen til 2010 et nytt prosjekt kalt **FINT** (**F**orretningsmodell for **I**Ntermodal **T**ransport). I dette prosjektet er NorStella både prosjekteier og – leder. Prosjektet går over 3 år og har en brutto finansiell ramme på ca. 10,6 millioner kr. Prosjektet omfatter 4 havner – Oslo Havn, Kristiansand Havn, Drammen Havn og Risavika. I tillegg har prosjektet deltagelse fra flere sjøtransportører og terminaloperatører. Dette prosjektet engasjerer flere av våre medlemmer, og har også ført til flere medlemmer.

Hovedformålet med prosjektet er å effektivisere havnene som logistikk-knutepunkter ved å overføre informasjonsutveksling til elektroniske meldinger. Dette skal gjøres ved bruk av standardiserte meldinger mellom havnene, terminaler og sjøtransportører. Meldingene tar utgangspunkt i resultater fra det tidligere EU prosjektet der NorStella var ”lead”, ShortSeaXML. Det skal i denne forbindelse også utarbeides et reg/rep (populært beskrevet som en index a la Gule Sider) etter ebXML standarden. Reg/rep skal forenkle oppstart av en samhandling mellom aktører på en dynamisk måte. NorStella har innledet et samarbeid med NAV om dette da vi samarbeider om den teknologiske plattform basert på ebXML, selv om det ferdige resultat vil bli to ulike domener i hvert sitt utviklings- og driftsmiljø.

NorStella er også blitt prosjektdeltager i **Semicolon II** – en videreføring det arbeidet som Det norske Veritas og konsultantselskapet Karde har hatt med fokus på å identifisere barrierer for større utbredelse av organisatorisk og semantisk interoperabilitet mellom offentlige etater og privat sektor. I Semicolon II utvides skopet til også å omfatte juridiske problemstillinger. NorStellas hovedoppgave i prosjektet er å etablere og drive en samhandlingsarena med deltakere fra det offentlige, næringslivet og academia. Prosjektet har en brutto ramme på ca 55 millioner kr. Deltagerne er alle de større offentlige etatene (Brønnøysundregistrene, DIFI, Skattedirektoratet, Helsedirektoratet, KS,).

4. Løpende aktiviteter

4.1 Utbredelse av standard elektronisk fakturering

NorStella har i flere år deltatt aktivt i det internasjonale arbeidet for utvikling av ny standard for elektronisk fakturering. Dette er et arbeid som opprinnelig er drevet frem av offentlig sektor i de nordiske landene, men som har fått en internasjonal forankring gjennom UN/CEFACT og finansiert av EU gjennom den europeiske standardiseringsorganisasjon CEN/ISSS.

I 2010 var det klart at denne standarden – kalt ”*e.handel.no format faktura og kreditnota*” – ville bli obligatorisk for leverandører til offentlig sektor (staten og statlige helseforetak) fra 1.7. 2011, og ventelig også for kommunesektoren fra 1.7. 2012. NorStella deltar aktivt i utbredelsen og implementeringen av denne standarden gjennom sin deltagelse i e2b Forum og b2bConnect (nettverk for ikke-finansielle meldingsformidlere).

I den sammenheng har vi påpekt en del svakheter og uklarheter i den ”infrastruktur” som det offentlige gjennom DIFI legger opp til for formidling av denne standarden til offentlige mottagere. Vi er i god dialog med DIFI om endringer av dette. Vi har også sammen med DIFI nå etablert et ERP-Forum hvor IT-leverandører inviteres til å legge forholdene til rette for at de skal kunne sende og motta det nye formatet på vegne av sine kunder.

4.2 Bedriftsrådgiving internasjonal handel

NorStella har i løpet av året gjennomført flere bedriftsinterne rådgivningsoppdrag om temaer innenfor internasjonal handelsforenkling. Vi har også innledet et samarbeid med ICC Norge om utbredelse av kunnskap om de nye leveringsbetingelsene for internasjonal handel (Incoterms®2010).

NorStella har også gjennomført flere bedriftsinterne rådgivningsoppdrag innenfor området internasjonal handel, i tilknytning til kontrakts- og betalingssikring, internasjonale leverings- og transportbetingelser samt handelsdokumentasjon.

4.3 Deltagelse i Fornyingsdepartementets Standardiseringsråd

NorStella har som et viktig strategisk mål å bidra til datasamordning og bruk av IT-standarder i offentlig sektor, og deltar derfor aktivt i Fornyingsdepartementets Standardiseringsråd. Rådet fikk i 2010 en ny rolle ved at det heretter skal rapportere til DIFI og ikke til FAD direkte. Vi har også i år deltatt i AltInn Brukerforum.

4.4 Meldingshåndbøker for Toll- og Avgiftsdirektoratet (TAD)

Vi har på oppdrag fra Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD), oppdatert Meldingshåndboken for rapportering til Statens Landbrukstilsyn.

5. Internasjonalt arbeid

NorStellas internasjonale hovedfokus er deltagelse i relevante internasjonale organisasjoner som arbeider med utarbeiding av anbefalinger om standarder innenfor så vel "e-business" som "trade facilitation". De viktigste organisasjonene i så henseende er UN/CEFACT, CEN/ISSS og ICC.

UN/CEFACTs Management Forum i Bangkok ble avlyst pga. urolighetene i landet på det tidspunkt. Vi ledet den norske delegasjonen til tilsvarende Forum i Geneve i september. Adm. dir. i NorStella er vice chair i Bureau i UN/CEFACT; Bureau er å sammenligne med et styre valgt at FNs formelle organ for UN/CEFACT – UN/CEFACT Plenary som omfatter alle medlemslandene i FN.

Hovedfokus for UN/CEFACT de to siste årene har vært reformeringen av dets arbeid slik at prosessen for å fremskaffe standarder som markedet ønsker, blir mer effektiv. Dette er et stort og omfattende arbeid som ble presentert på det formelle FN-møte (UN/CEFACT Plenary) i desember. Resultatet ble tilslutning til de forslag som Bureauet hadde utarbeidet og den timeplan som var satt opp. Denne beslutningen ble også bekreftet av EXCOM bestående av de 57 europeiske landene som inngår i UN/ECE-arbeidet.

Tradisjonelt har NorStella deltatt i EFTA/EØSs ekspertgruppe for handelsfasilitering. Denne gruppen har imidlertid fått et annet innhold i løpet av 2010 hvor fokus har vært bilaterale handelsavtaler med 3. land. Dette er i hovedsak et myndighetsarbeid som kun omfatter Norge, Sveits og Island. NorStella deltar derfor ikke lenger i dette arbeidet.

Vi har også deltatt på møte i ICCs Commission on Transport and Logistics, på en ICC-workshop i Paris ved lansering av Incoterms®2010-regelverket og på EuroPros møte i Oslo.

6 Kunnskapsformidling/kursvirksomhet

Også i 2010 har NorStella merket at den økonomiske krisen har gått utover deltagelsen på våre kurs. Vi har imidlertid hatt meget god oppslutning på våre kurs i efaktura (den nye standarden til offentlig sektor) og Incoterms (de nye leverings- og transportbetingelsene for internasjonal handel). Men vi har også i år måttet avlyse kurs. De gjennomførte kursene er innfor følgende områder:

- Efaktura (våren og høsten)
- EDIFact (høsten)
- XML (høsten)
- Informasjons- og prosessmodellering (våren og høsten)
- Dokumenthåndtering i internasjonal handel (våren)

- Internasjonale leverings- og transportbetingelser (høsten)

I tillegg har vi holdt flere bedriftsinterne kurs både innenfor IT-faglige kurs (BPMN - Business Process Modelling Notation) og internasjonal handelsforenkling.

Kursene får gjennomgående meget god evaluering.

7. Fagutvalg og nettverksbygging

NorStella har i 2010 videreført sitt nettverksarbeid gjennom følgende fagutvalg:

Faggruppe for eID

Denne faggruppen ble etablert i 2009, og har fått stor oppslutning. Formålet er å diskutere faglige spørsmål rundt elektronisk identifisering og sertifikater. Gruppen består av så vel leverandører som brukere og jurister.

Gruppen har gjennomført to møter i løpet av 2010 hvor temaer har vært begrepsforståelse rundt sertifikater og virksomhetssertifikater, -ID-porten og andre beslektede temaer som PEPPOL, biometri og ePass, revisjonsloven og elektronisk ID, bare for å nevne noen. Innleggene og diskusjonene har holdt et høyt faglig nivå, uten å være preget av altfor mange tekniske detaljer. Dette ønsker vi skal være målsetningen også fremover, samtidig som diskusjoner og debatter skal få stor plass i møtene. Det er planen nå å arrangere åpne frokostmøter om sentrale temaer som kan ha nytte for den almene innbygger eller bedrift.

InterOp-utvalget

InterOp-utvalget har som formål å sette søkelyset på ”semantisk interoperabilitet”, bl.a. bruk av åpne standarder for elektronisk samhandling i offentlig sektor. Også i år har vi hatt et fellesarrangement med Ressursnettverk for eForvaltning om et åpent møte som samlet ca. 60 deltagere. Fokus her var Open Linked Data. – InterOp-utvalget vil i 2011 bli grunnlaget for samhandlingsarenaen i Semicolon II-prosjektet.

Fagutvalg for Fri programvare (FriProF)

Formålet med faggruppen er å diskutere faglige problemstillinger rundt utvikling og bruk av fri programvare. Fagutvalget har ikke hatt møter i 2010, men NorStella har bidratt til et kapittel om gevinstrealisering ved bruk av fri programvare i offentlig sektor i boken ”**Gevinstrealisering av IKT i offentlig sektor**”, et fagprosjekt i regi av Universitetet i Agder. Boken kommer til våren på Universitetsforlaget.

Utvalg for internasjonal handelsforenkling

Formålet med Utvalget er å diskutere og å fremme overfor relevante myndigheter innspill som kan bidra til å forenkle og effektivisere internasjonal handel. Utvalget har hatt fire møter i 2010 og med god oppslutning. Sentrale saker har vært de nye leveringsbetingelsene, samordning og forenkling av sikkerhetskrav i internasjonal handel, et felles initiativ med en rekke svenske og norske organisasjoner overfor svenske Tullverket vedrørende sanksjonsbruk, toll- og avgiftsbetingelser ved import til Norge og bruk og utbredelse av internasjonale handelsrekommendasjoner.

FEST – Forum for elektronisk samhandling i transportsektoren

Forumets formål er å utvikle og markedsføre en ”standard” for transportmeldinger basert på eb XML-formatet. Forumet har hatt ett møte i 2010 som endret standarden TransportXML etter innspill fra deltagerne. TransportXML brukes nå bla. i TakeCargo som er en markedsportal for bestilling av transporttjenester..

8. Administrativt

NorStella arrangerte sitt årlige Deltagerforum 15. april. Deltagerforum ble innledet med to foredrag – ett om FINT-prosjektet, og ett om Semicolon-prosjektet ved prosjektleder Terje Grimstad.

Styrets sammensetning ble:

- Terje Grimstad, Karde (styreleder) (valgt for 2 år)
- Johs. Utne, Orkla (valgt for 2 år)
- Line Richardsen, KS (valgt for 2 år)
- Trine Tvetter, Standard Norge (gjenvolgt for 2 år)
- Annlaug Haugvik, Kavli International AS, (gjenstår 1 år)
- Grethe Larsen Sølly, DnBNor, (gjenstår 1 år)
- Paul Chaffey, Abelia (gjenstår 1 år)
-

Administrasjon:

Administrasjonen har i 2009 bestått av:

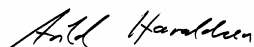
- Adm. dir. Arild Haraldsen
- Seniorrådgiver Olav Hermansen
- Seniorrådgiver Anne Britt Salvesen
- Konsulent Anders Romstad Stein (fra 1.12.2010)

NorStella har hatt kontorfellesskap i Regus, men flyttet til Helsfyr 1.12 og leier kontorer som ITS Norge disponerer i Grenseveien 92. Det er meningen at flyttingen også skal føre til mer prosjektsamarbeid med ITS Norge i 2011.

9. Økonomi

For økonomisk resultat vises til Styrets Beretning innledningsvis.

Vennlig hilsen

Arild Haraldsen
Adm. direktør NorStella

FORKORTELSER:

- B2bConnect – samarbeidet mellom de ikke-finansielle meldingsformidlerne om samtrafikk seg imellom
- BII – Business Interoperability Interface, et EU-prosjekt for samhandling mellom offentlig sektor og privat næringsliv
- CEN/ISSS – den europeiske standardiseringsorganisasjonen
- DIFI – Direktoratet for forvaltning og IKT
- E2b Forum – en sammenslutning av brukere som har utarbeidet e2b Formatet
- EDIFACT – Electronic Data Interchange For Administration, Commerce and Transport; en standard for elektronisk samhandling utarbeidet av UN/CEFACT
- ERP Forum – et forum som samler de IT-leverandørene som har offentlig sektor, eller leverandører til offentlig sektor som kunder
- FriProF – utvalg for Fri Programvare
- InterOp – forum for interoperabilitet, dvs. elektronisk samhandling
- NESUBL – Northern European Subset UBL, det nordiske initiativet for internasjonal standarder for efaktura
- Semantikk – felles begrepsforståelse
- UN/CEFACT – FN-organ for elektronisk samhandling og harmonisering av internasjonale handelsprosedyrer
- XML – eXtended Message Language, et metaspråk for utvikling av IT-standarder